

Verksamhetsplan för maj 2020 till april 2021

ÖVERGRIPANDE MÅL

Skydda miljön och de ekologiska systemen så att den biologiska mångfalden fortlever. Sveriges miljömål ska uppnås. Sveriges klimatmål ska fullföljas i enlighet med 2018-års klimatlag och Parisavtalet. Naturskyddsföreningen bidrar till ökat samarbete, kunskap och tempo så vi tillsammans kan lösa klimatutmaningen och hålla oss inom planetens gränser.

ÖVERGRIPANDE AKTIVITETER

Länsförbundets uppgift är att verka regionalt för Naturskyddsföreningens mål. Vi ska stödja och uppmuntra kretsverksamheten, samt samordna kretsarna i det regionala och natur- och miljövårdsarbetet.

Länsförbundets styrelse sammanträder cirka en gång per månad med undantag av juli. Möten genomförs med kretsordförandena en gång per halvår, och dessemellan vid behov.

Styrelsen fortsätter ha direktkontakt med Riksförbundet och Rikskansliet.

Länsförbundets styrelse fortsätter samverka med andra länsförbund inom region Sydost och vid behov även med andra länsförbund tex kring Vättern. Representant för länsförbundets styrelse deltar i styrgruppen för det regionala kansliet, SNF Sydost.

Föreningen ska också öka kunskapen hos allmänheten om viktiga natur- och miljöproblem och möjligheter att minska problemen. Vi ska också öka kunskapen hos allmänheten om Naturskyddsföreningen och vår verksamhet. Debattartiklar, evenemang öppna för allmänheten, attraktiv och aktiv hemsida är några av våra kanaler.

Remisser besvaras av länsförbundets styrelse ensamt eller tillsammans med berörd.

Priset ”Östergötlands natur- och miljövårdare” delas ut årligen inom länet för förtjänstfulla insatser. Utmärkelsen ska publiceras för att ge föredöme och ökad kunskap om den specifika frågan och föreningen.

Debattartiklar och insändare skrivs vid regionalt gemensamma angelägenheter.

Hemsidan utvecklas kontinuerligt för att skapa en god information om föreningen och även som kommunikationskanal för aktuella ärenden till kretsar, allmänhet och andra berörda.

VERKSAMHETSOMRÅDEN

Skog, jordbruk och naturvård

Vision

- Att minst 20 % av de ursprungliga arealerna av varje naturtyp är skyddade, i representativa miljöer (exempelvis ängsmarker, skogsmiljöer, våtmarker). Detta är den nivå som forskningen säger behöver skyddas för att säkerställa livskraftiga och fungerande ekosystem. Det ska i första hand vara områden som hyser höga naturvärden och sociala värden.
- Att den negativa utvecklingen för biologisk mångfald och förlusten av livsmiljöer har hejats. Signifikant färre arter än idag är hotade.
- Att flerbrukstänkande i skogs- och jordbruk är väl etablerat. Bevarande av naturvärden, sociala värden och kulturella värden (så som rekreation och friluftsliv) värderas lika högt som ekonomiska intressen.
- Att hyggesfria metoder dominerar skogsbruket. Vi har blandskogar med träd i olika åldrar och arter, vilket främjar biologisk mångfald och minskar risken för störningar som skogsbränder och skadeangrepp.
- Att landskapsekologisk planering och grön infrastruktur är en integrerad del av förvaltning och planarbete.
- Att ingen dikesrensning sker som dränerar torvmark. Onödiga diken proppas för att återskapa naturliga vattenförhållanden särskilt i skyddad skog.
- Att skogsvårdslagen är inordnad under miljöbalken.
- Att statliga Sveaskog har fått nya ägardirektiv och är en förebild för hållbart skogsbruk.

Planerat arbete 2020 - 2023

- Medvetandegöra allmänheten, skapa opinion för hållbart brukande och markanvändning.
- Inventera skog och andra naturtyper för att uppmärksamma och påverka specifika fall med naturvärden.
- Öka kunskapen om och respekten för den biologiska mångfalden, inklusive rovdjuren.
- Verka för att återskapa miljöer för pollinerande insekter.
- Använda juridisk talerätt i väl valda fall.
- Samverka med andra aktörer såsom markägare, Skogsstyrelsen, Länsstyrelsen, Häradsmarken, LRF, Småbrukarna, Älvräddarna, m.fl.

Klimat, energi och transporter

Vision

- Åtaganden inom Parisavtalet och Sveriges klimatmål för att begränsa den globala uppvärmningen har uppfyllts och blir till nytta för alla som lever i och av naturen.
- Kollektivtrafiken har utvecklats och blivit mer elektrisk. Den är klimatneutral till 2040.
- Utsläppen från transportsektorn har minimerats med förnybart producerad energi vars produktion är snäll mot naturen och visar hänsyn till jordens olika ekosystem.
- Hög klimatprestanda, spårbarhet till källan och livscykelerspektiv är vardag.

Planerat arbete 2020 - 2023

- Delta i samråd och aktiviteter med aktörer som Länsstyrelsen, Östgötatrafiken, Energikontoret, Östergötlands energi- och klimatråd och Naturskyddsföreningens riksorganisation.
- Höja kunskapen om hur skogsbruk, skogsbränder, energiproduktion, förlust av biologisk mångfald och klimatförändringar hänger ihop och kan motverkas.
- Verka för övergång till mer spårburen klimateffektiv persontrafik mellan tätorter.
- Verka för sammanhängande trygga gång- och cykelvägar för barn och vuxna för bättre cykelmöjligheter i och mellan tätorter, längs landsvägar och turiststråk.
- Verka för att den kommunala samhällsplaneringen tar ett helhetsperspektiv i styrningen av mark-och vattenanvändning.

Samhällsplanering, bostadsbyggande och strandskydd

Vision

- Tätorterna är lagom täta med stadsdelar som har allsidiga funktioner; bostäder, service, arbetsplatser, kultur och grönområden för rekreation.
- Lagom täthet med friytor vid bostäder, skolor mm. och en välplanerad grönstruktur med god tillgång på parker och natur.
- Gång- och cykeltrafik ges mer utrymme än biltrafik, särskilt i bostadsområden.
- Centrala tätorten har den service som inte har tillräckligt underlag i varje stadsdel.
- Externhandel har bara sällanköpsvaror och ingen centrumhandel eller dagligvaruhandel.
- Landsbygden ges tillgång till en större del av samhällets resurser.
- Stränder och deras ekologiska funktioner värnas. Stränder exploateras mycket restriktivt och endast i så låg utsträckning att deras biologiska mångfald har gynnsam bevarandestatus.
- Stora delar av landets stränder är tillgängliga för allmänhetens rekreation.

Planerat arbete 2020 - 2023

- Påverka Region Östergötland, Trafik- och samhällsbyggnadsnämnden, Länsstyrelsen och Trafikverket att utveckla en helhetssyn på en hållbar förvaltning och infrastruktur.
- Påverka kommunernas planarbete och visa på positiva exempel.
- Öka kunskapen om nyttor för naturen med en digital samhällsbyggnadsprocess.
- Delta i samrådsgrupper; skog, klimat, energi, vindkraft mm.

Livsmedel och handla miljövänligt

Vision

- Andelen ekologiska livsmedel, textil-fibrer, kosmetika mm. har ökat avsevärt.
- Bekämpningsmedel och andra miljö- och hälsoskadliga ämnen har minimerats.
- Medvetenheten kring överkonsumtion av prylar, kläder mm. har ökat.
- Återbruk och återvinning av material som textilier, plast och metall har ökat avsevärt.
- Användning av engångsprodukter av plast och papper har minskat kraftigt.
- Tryckt information på papper minskar och direktreklam på papper är förbjudet.
- Matsvinn i alla delar av livsmedelskedjan har minskat avsevärt.
- Miljö- och klimatsmarta livsmedel förespråkas och erbjuds i alla offentliga kök.

Planerat arbete 2020 - 2023

- Opinionsbilda om fördelarna med ekologiska och närproducerade produkter, gärna i samarbete med LRF.

Hav, vatten, stränder och fiske

Vision

- Kraftigt minskade utsläpp av närsalter, plast och andra förorenande ämnen till sjöar, vattendrag och hav. Den långsiktiga visionen är nollutsläpp från mänsklig aktivitet.
- Vi vill verka för att uppnå EU:s direktiv om att nå god ekologisk status i våra vatten.
- Vandringsvägar för fisk har återskapats i sådan utsträckning att känsliga arter åter har en gynnsam bevarandestatus och kan återkolonisera områden där de försvunnit.

Planerat arbete 2020 - 2023

- Påverka kraftverksägare att återskapa fria vandringsvägar och lekvatten.
- Påverka alla situationer där plast når recipienter.
- Verka för en ökad förståelse och kunskap för hur närsalter och förorenande ämnen påverkar våra sjöar och hav.

Rovdjur, viltvård och jakt

Vision

- Vi har en viltförvaltning som baseras på vetenskaplig grund. Jaktnivåer är i linje med vad den ekologiska forskningen säger.
- Licensjakt på fridlysta djur förekommer inte. Skyddsjakt sker där det finns goda skäl.
- All jakt och viltvård sker med god etik, hänsyn och respekt. Jakten är anpassad för att minimera störningar under parnings- och häckningstid.

Planerat arbete 2020 - 2023

- Skapa opinion för viltvård som baseras på ekologisk kunskap. Våra rovdjur har en naturlig och viktig roll i ekosystemet. Deras roll kan inte ersättas av människan.
- Uppmärksamma och opponera mot beslut om licensjakt när de strider mot en hållbar förvaltning. Exempelvis licensjakt på fridlysta djur.
- Opponera emot troféjakt, kampanjer och tävlingar som uppmuntrar jakt enbart för nöjes skull. Jakten ska ske för att bidra till god viltförvaltning.

Hoten mot Vättern och Motala ströms avrinningsområde: skiffergas, gruvbrytning, skjutningar, PFAS

Vision

- Vattendirektivet följs.
- Fiskbestånden och övrig biologisk mångfald i Vättern har gynnsam bevarandestatus.
- Ingen gruvbrytning eller skiffergasutvinning pågår eller planeras som kan riskera vattenkvaliteten.
- Skjutningarna har upphört och PFAS-föroreningarna på flygfältet i Karlsborg har tagits om hand.

Planerat arbete 2020 - 2023

- Fortsatt arbete för att minerallagen ska skrivas om så att exploatören redan i ansökan om provbrytning måste göra en komplett miljökonsekvensbeskrivning.
- Fortsätta det juridiska arbetet för att motverka gruvbrytning vid Norra Kärr.
- Hålla frågorna om miljöeffekter av provskjutningar i Vättern aktuella (bullerstörning, ekologiska effekter).

Kommunikation

Vision

- Information och nyheter finns lättillgängligt både för medlemmar och allmänhet.
- Hemsidan är attraktiv och lättanvänd. Hemsida och sociala medier uppdateras kontinuerligt.

Planerat arbete 2020 - 2023

- Kontinuerligt uppdatera hemsida och sociala medier för att sprida aktuell information till medlemmar och allmänhet.
- Genom information via t.ex. sociala medier och e-post locka fler medlemmar till aktiviteter.

Agenda 2030 och Sveriges 16 miljömål

Vision

- Agendan är uppfylld 2030. En gemensam lägesbild för länets framgångar inom 2030-arbetet finns på plats senast 2025. Mätbart och spårbart är nyckelfaktorer.
- Kommuner, andra offentliga aktörer och företag arbetar aktivt med att integrera agendans olika delmål i sina verksamheter.
- Kostsamt dubbelarbete har ersatts med samarbete, samverkan och god ekonomi som förenklar vardagen och frigör tid och pengar som kan användas till att nå våra mål.

Planerat arbete 2020 - 2023

- Påverka offentliga aktörer, tex Region Östergötland att utveckla tydligare strategier för att effektivisera i vardagen med sitt arbete med Agenda 2030 och miljömålen.
- Verka för att medvetandegöra allmänheten om begreppen Agenda 2030, globala målen, våra svenska miljö- och klimatmål och vad deras innebörd betyder.